

Doelstellingen duurzame ontwikkeling : welke indicatoren voor België ?

Michel HUART, 13 Oktober 2016

De Belgische regering maakte eind juni 2016 de balans op van de toezichtindicatoren van de VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling. Men wil een verdubbeling van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie tegen 2030.

Eind september 2015 keurden 193 VN-landen de 17 doelstellingen goed inzake duurzame ontwikkeling (in het Engels SDG) die wereldwijd moeten worden toegepast. Een verbintenis tegen 2030 die tot doel heeft om **de armoede uit te roeien, de planeet te beschermen en te zorgen voor welvaart voor iedereen.**

Energie staat centraal in bijna alle grote uitdagingen

Energie heeft zijn eigen doelstelling (SDG n° 7) getiteld « schone en betaalbare energie ». Iedereen krijgt de garantie tot betrouwbare, duurzame en moderne en betaalbare energievoorzieningen. Maar onrechtstreeks staat energie centraal in vrijwel alle belangrijke uitdagingen. Duurzame toegang tot energie helpt bij het bestrijden van armoede. Vervuilende energiesystemen hebben invloed op onze gezondheid, het water- en aardse leven, de waterkwaliteit. Het verbranden van fossiele brandstoffen is de belangrijkste boosdoener van de klimaatverandering. De veerkracht van onze infrastructuur, en vooral van onze industrieën, hangt af van de mate van onafhankelijkheid van de invoer van energiebronnen. Onze consumptiepatronen leiden tot het verbruik van energiebronnen. En ten slotte brengt de hongersnood naar energiebronnen de vrede in de wereld in gevaar.

De ingeschreven subdoelstellingen binnen de SDG n° 7 tegen 2030 :

Universele toegang tot betrouwbare, moderne en betaalbare energievoorzieningen,

Het aandeel **hernieuwbare energie** in de wereldwijde energiemix aanzienlijk verhogen,

Verdubbeling van de globale **energie-efficiëntie,**

Versterking van de internationale samenwerking om de toegang te vergemakkelijken tot **onderzoek en technologieën voor schone energie**, waaronder hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en nieuwe technologieën met betrekking tot schone fossiele brandstoffen en het stimuleren van investeringen in energie-infrastructuur en technologieën met betrekking tot schone energie,

Ontwikkeling van infrastructuur en verbeteren van de technologie om moderne en duurzame energievoorzieningen te kunnen leveren aan alle mensen in ontwikkelingslanden, vooral de minst ontwikkelde landen, de kleine eilandstaten in ontwikkeling, de kleine door land omgeven staten, ten aanzien van de hulpprogramma's die hen aanbelangen.

Indicatoren die direct gelinkt zijn met energie

Op 11 maart 2016 heeft de Commissie voor statistiek van de Verenigde Naties een globaal kader van indicatoren goedgekeurd. Er zijn maar liefst 230 indicatoren uitgewerkt om 169 subdoelstellingen (target) te halen. Een subdoelstelling is een doelstelling die wordt gekwantificeerd en wordt voorzien van een deadline.

Het [gegevensbestand](#) van de Verenigde Naties geeft de vier eerste indicatoren weer voor de SDG n°7 wat betreft energie : (1) het aandeel van de bevolking met toegang tot elektriciteit, (2) het aandeel van de bevolking met toegang tot schone energie en technologie (voor het koken, verlichting en verwarming), (3) het aandeel hernieuwbare energie in het totale verbruik en (4) de energie-intensiteit (de verhouding tussen het bruto binnenlands verbruik en het bruto binnenlands product).

7 ÉNERGIE PROPRE ET D'UN COÛT ABORDABLE

Deze indicatoren zijn van belang voor alle Belgische actoren van duurzame ontwikkeling. Op dinsdag 21 juni, 2016 kwamen ze bijeen tijdens een « Middag over duurzame ontwikkeling » op initiatief van het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (IFDD). Ze onderzochten de toezichtindicatoren van de SDG door een jaarlijkse meeting van de duurzaamheidsontwikkelingen van de landen aan de hand van meer dan 169 voorgestelde subdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Overzicht van ontwikkeling duurzaamheid voor België

Tijdens het event verduidelijkt Tim Bogaert, medewerker duurzame ontwikkeling FOD, dat de landen in elk geval niet de verplichting hebben om een jaarverslag op te stellen over de ontwikkelingen. Er zal echter wel een voortgangsrapport van de SDG worden opgesteld. De gegevens die worden vermeld in dit rapport zijn gebaseerd op wereldwijde indicatoren en beschikbare informatie op regionaal niveau en zullen worden gegenereerd door nationale statistische systemen.

Momenteel is een werkgroep onder leiding van het Nationaal Instituut voor de Statistiek bezig met de omzetting van deze indicatoren op Belgisch niveau om zo het controleproces te bepalen. Deze werkgroep is samengesteld uit de Directoraat Generaal statistieken van de Nationale Bank, het Federaal Planbureau en de regionale bureaus voor statistieken. Het Federaal Planbureau (FPB) heeft ondertussen een eerste controle op basis van een voorlopige reeks van 31 bestaande indicatoren voorgesteld. Het FPB heeft inderdaad reeds een overzicht gepubliceerd van de evolutie in België van duurzame ontwikkeling. Het jaarverslag 2016 werd anders ingedeeld om een eerste follow-up te kunnen presenteren van de 17 goedgekeurde SDG door de Verenigde Naties. Zonder veel verrassingen blijkt, want het verslag geeft aan dat er verdere inspanningen nodig zijn op vele domeinen als men de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling wil realiseren in 2030.

Voorlopige analyse van de Belgische indicatoren voor energie

Het FPB heeft voor deze duurzaamheidsdoelstellingen als voorlopige indicatoren (1) het aandeel hernieuwbare energie in het eindverbruik en (2) de energie-intensiteit, die hij definieert als het omgekeerde van de energie-efficiëntie van een nationale economie, gebruikt.

De indicator voor hernieuwbare energie is al goed gekend en wordt gebruikt als onderdeel van de EU-strategie : 13% tegen 2020. Tegen 2030 neemt het FPB het GHG40 als scenario met een aandeel van 18% . In 2014 bedroeg het aandeel hernieuwbare energie 8%.

De indicator voor energie-efficiëntie meet de energie-intensiteit van België. Deze wordt berekend op basis van de gegevens van Eurostat voor de waarde van het primaire energieverbruik en de Belgische Nationale Bank voor het BBP. De energie-intensiteit bedroeg 3,58 MJ/€ in 2014 (referentiejaar) en op basis van een verdubbeling van de energie-efficiëntie is de doelstelling 1,95 MJ/€ tegen 2030. Volgens het FPB verloopt de huidige evolutie om deze doelstelling te bereiken momenteel niet gunstig.

Andere indicatoren die betrekking hebben op energie: de uitstoot van broeikasgassen (zeer gerelateerd aan de evolutie van het energieverbruik en de koolstofintensiteit van de energiemix) en de slachtoffers van natuurrampen (onder andere door de gevolgen van de klimaatverandering); de uitstoot van fijnstof (vooral de uitstoot tijdens het verbrandingsproces en in bepaalde industriële activiteiten); binnenlandse consumptie van materialen (met inbegrip van biomassa en fossiele brandstoffen); globale aandeel van auto's in het personenvervoer.

Het thema van de volgende Middag Duurzame Ontwikkeling, georganiseerd door de FIDO, is : « Financiering van SDG's : Welke rol voor de privésector » (6 oktober, Brussel - [meer info](#)).

Source URL: <http://renouvelle.be/nl/statistiques/doelstellingen-duurzame-ontwikkeling-welke-indicatoren-voor-belgie>